

Θέμα: Η υποβληθείσα Πρόταση για Οδηγία του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας [2018/0005 (CNS)]

1. Στις 18.1.2018 κατατέθηκε από την Επιτροπή Σχέδιο Οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας (Συνημμένο 1). Το εν λόγω Σχέδιο Οδηγίας περιλαμβάνει διατάξεις που καταργούν το άρθρο 120 της Οδηγίας 2006/112/EK που προέβλεπε ότι «Η Ελλάδα μπορεί να εφαρμόζει στους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και στα νησιά Θάσος, Βόρειες Σποράδες, Σαμοθράκη και Σκύρος χαμηλότερους συντελεστές έως 30 % από τους αντίστοιχους συντελεστές που εφαρμόζονται στην ηπειρωτική Ελλάδα». Η προσέγγιση της της Επιτροπής είναι η ακόλουθη:

1.1. Το 2012, δεδομένης της μη επίτευξης ουσιαστικής προόδου όσον αφορά τη σύγκλιση των συντελεστών, η Επιτροπή αποφάσισε, με τη συμφωνία του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να εγκαταλείψει τον στόχο της θέσπισης οριστικού συστήματος ΦΠΑ με βάση την αρχή της χώρας καταγωγής υπέρ ενός συστήματος το οποίο θα βασίζεται στην αρχή του προορισμού.

1.2. Αντίστοιχα, οι παροχές υπηρεσιών σήμερα φορολογούνται σχεδόν στο σύνολό τους με βάση την αρχή του προορισμού. Η τελική εφαρμογή της αρχής της φορολόγησης των υπηρεσιών στο κράτος μέλος προορισμού έλαβε χώρα το 2015. Έκτοτε, όλες οι παροχές τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών και ηλεκτρονικών υπηρεσιών από επιχείρηση προς καταναλωτή (B2C) φορολογούνται στον τόπο διαμονής του λήπτη και όχι πλέον στον τόπο εγκατάστασης του παρέχοντος την υπηρεσία.

1.3. Όλα τα παραπάνω οδήγησαν την Επιτροπή να προτείνει στο σχέδιο δράσης της για τον ΦΠΑ, του 2016, να αντικατασταθεί το ισχύον μεταβατικό καθεστώς φορολόγησης των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών με οριστικό καθεστώς, βασισμένο στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού, με σκοπό τη δημιουργία ισχυρού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ΦΠΑ. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η φορολόγηση στο κράτος μέλος προορισμού θα καταστήσει δυνατή την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στα κράτη μέλη όσον αφορά τον καθορισμό των συντελεστών ΦΠΑ και ότι όλοι οι υφιστάμενοι επί του παρόντος μειωμένοι συντελεστές, συμπεριλαμβανομένων των παρεκκλίσεων, που εφαρμόζονται νόμιμα στα κράτη μέλη θα

πρέπει να διατηρηθούν και θα μπορούν να είναι διαθέσιμοι σε όλα τα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας ίση μεταχείριση.

1.4. Το Συμβούλιο εξέφρασε ικανοποίηση για την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση για αυξημένη ευελιξία, ούτως ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να επωφελούνται από τους ισχύοντες μειωμένους ή μηδενικούς συντελεστές σε άλλα κράτη μέλη. Ωστόσο, τόνισε ότι εξακολουθεί να απαιτείται επαρκής εναρμόνιση στην ΕΕ και ότι η λύση που θα επιλεγεί πρέπει να σταθμιστεί προσεκτικά ώστε να μην οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού, αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών και αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

1.5. Στις 4 Οκτωβρίου 2017, η Επιτροπή εξέδωσε την πρώτη πρόταση για τη θέσπιση του οριστικού συστήματος για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, ενώ περιέγραψε τα διαδοχικά βήματα και τα επιμέρους βήματα για τη θέσπιση αυτού του συστήματος στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι θα προτείνει μεταρρύθμιση των συντελεστών ΦΠΑ, η οποία θα συνάδει με το οριστικό καθεστώς που βασίζεται στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού και θα αντικαταστήσει σταδιακά το ισχύον μεταβατικό καθεστώς. Όταν τα αγαθά και οι υπηρεσίες θα φορολογούνται στο κράτος μέλος προορισμού, οι προμηθευτές των αγαθών/παρέχοντες τις υπηρεσίες δεν θα αποκομίζουν σημαντικό όφελος από την εγκατάσταση σε κράτος μέλος με χαμηλότερο συντελεστή και, επομένως, οι διαφορές στους συντελεστές ΦΠΑ δεν θα διαταράσσουν πλέον τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι θα θεσπιστούν επίσης εγγυήσεις για την αποφυγή πιθανών κινδύνων, όπως η υποβάθμιση των εσόδων, η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η πολυπλοκότητα και η έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

1.6. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ και λαμβανομένης υπόψη της εντολής από το Συμβούλιο, προτείνονται τροποποιήσεις στην οδηγία ΦΠΑ. Οι εν λόγω τροποποιήσεις θα πρέπει να συμπίπτουν με την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του οριστικού συστήματος ΦΠΑ, προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανότητα η λήξη των παρεκκλίσεων να εμποδίσει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τους περίπου 250 ισχύοντες μειωμένους συντελεστές και απαλλαγές με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε στο προηγούμενο στάδιο. Στο πλαίσιο οριστικού συστήματος ΦΠΑ, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιορίζονται από τους ίδιους κανόνες και να τους παρέχεται ισότιμη ελευθερία όσον αφορά τον καθορισμό των συντελεστών ΦΠΑ. Η θέσπιση εναρμονισμένων και λιγότερο περιοριστικών κανόνων θα επιτρέψει σε όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν

έναν επιπλέον μειωμένο συντελεστή μεταξύ του πέντε και του μηδέν τοις εκατό, πέραν των δύο μειωμένων συντελεστών ύψους τουλάχιστον πέντε τοις εκατό και της απαλλαγής με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε στο προηγούμενο στάδιο, που επιτρέπονται επί του παρόντος. Αντί της διεύρυνσης του ήδη εκτενούς καταλόγου αγαθών και υπηρεσιών που μπορούν να υπαχθούν σε μειωμένους συντελεστές, το παράρτημα III θα αντικατασταθεί από αρνητικό κατάλογο στον οποίο δεν μπορούν να εφαρμοστούν μειωμένοι συντελεστές.

Παρότι είναι λιγότερο περιοριστικοί, οι εν λόγω νέοι κανόνες θα επιτρέψουν την ευρύτερη εφαρμογή της αρχής της φορολογικής ουδετερότητας, έναντι της οποίας στο ισχύον μεταβατικό σύστημα ΦΠΑ υπερισχύουν οι διατάξεις του παραρτήματος III και οι προσωρινές παρεκκλίσεις, οι οποίες έχουν περιορισμένο πεδίο εφαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό οι μεταβατικές διατάξεις του τίτλου VIII κεφάλαιο 4, που επιτρέπουν την προσωρινή παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες και ισχύουν έως τη θέσπιση του οριστικού καθεστώτος (στις οποίες περιλαμβάνεται το άρθρο 120 της Οδηγίας), καταργούνται.

2. Επισημαίνεται ότι για την Πορτογαλία που η Οδηγία 2006/112/EK περιλαμβάνει αντίστοιχο άρθρο, διατηρήθηκε τροποποιημένη η σχετική διάταξη.

Δυστυχώς για τη χώρα μας δεν υπήρχε σχετική πρόνοια από την Ελληνική Κυβέρνηση και η πρόταση της Επιτροπής δεν είχε αντίλογο στις διαβουλεύσεις που έχουν λάβει χώρα.

Επισημαίνεται ότι η νομική βάση της τροποποίησης είναι το άρθρο 113 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). **Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδει διατάξεις για την εναρμόνιση των κανόνων των κρατών μελών στον τομέα της έμμεσης φορολογίας.**

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΚΕΔΕ θα προχωρήσει σε σχετικές παραστάσεις τόσο στην αρμόδια DG TAXUD — Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης, όσο και στον αρμόδιο Επίτροπο Πιέρ Μοσκοβισί για τις Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις, Φορολογία και Τελωνεία, ενώ θα υποβάλλει σχετικά υπομνήματα σε όλους τους Έλληνες Ευρωβουλευτές αλλά και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της ΕΕ